

hører vort Folk til, Kjærlighed til Fædrelandet og til den Frihed, som er hjemlet ved vor Grundlov, ikke ere frie for at sige, at det er Noget, der ikke blot er ganske ligegyldigt, men endogfaa maa henregnes til det Onde, man skal forsage. Man kan dog heller ikke henregne dem til de bedste Borgere. Jeg skal ikke følge det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Rosenørn) i de Betragtninger, som han fremkom med. Det vilde vistnok føre noget for langt bort fra det, hvorom her nærmest er Tale, og jeg skal derfor kun ligeoverfor ham gjøre den korte Bemærkning, at hvis Virkeligheden blot nogenlunde svarede til den lysende Skildring af de Goder, som vor gamle Statskirke- og nuværende Folkekirke-Ordning have ladet tilflyde Folket, da havde vi neppe været i den Nødvendighed at behandle Love, som den foreliggende og andre lignende. — Hvad selve Forslaget angaaer, da har jeg under denne Sags 2den Behandling havt Leilighed til at udtale min Betragtning af, hvorledes Forholdene vilde blive, hvis det Forslag blev vedtaget, som Fleertallet havde foreslaaet. Det er nu steet, og den Afstemning, som fandt Sted ved 2den Behandling, forekom mig saa afgjørende, at det ikke kunde nytte at tænke paa paany at stille Forslag til, at det saaledes Vedtagne skulde gaae ud. Hvad de Ændringsforslag angaaer, som nu ligge for, da er der nogle, som jeg kan stemme for, og andre, som jeg vil stemme imod; men, hvadenten de forkastes eller vedtages, vil det ikke gjøre nogen Forandring i min Betragtning af Lovforslaget i det Hele. Efterat Bestemmelsen om den kongelige Stabsfæstelse er kommen til, staaer det for mig saaledes, at Loven ikke mere vil svare til den Hensigt, hvori den er fremkommen.

Der er forskjellige Opfattelser af denne Lovs Betydning hos de forskjellige Medlemmer. Nogle ansee den for en reen Leilighedslov, som skulde bøde paa Ulemperne ved et enkelt Tilfælde, Andre opfatte den derimod som fremkommen for i det Hele at raade Bod paa Trangen til og fremme Udviklingen af Frihed i det kirkelige Liv. Det Sidste har jeg altid troet var Forslagsstillerens Mening med den, og ialtsald er det min Opfattelse deraf; men saaledes som Loven nu kommer til at ligge for, er det min Overbeviisning, at den ikke vil svare

til nogen af Delene. Den er, om man vil, nu kun en simpel Bevillingslov, hvis Indhold kunde skrives i to Linier: „Det overdrages til Kirkebestyrelsen efter eget Godtbefindende at bevilge eller nægte Tilværelse af Frimenigheder i Folkekirken“. Alt, hvad Loven ellers indeholder, er Forpligtelse for dem, som tænke paa at opnaae denne Gavnbeviisning; men Loven byder dem ikke den mindste Ret, ikke engang Ret til at forlange Grunde, naar de faae Afslag paa deres Andragende om Stabsfæstelse af den Præst, som de have valgt sig. Den ærede Ordfører sagde, at det var en saa stor Udbvidelse af den kirkelige Frihed, som det er muligt at faae. Maaskee han kan have Ret i, at det ikke er muligt at faae Mere; men jeg kan ikke være enig med ham i, at det er en stor Udbvidelse af den kirkelige Frihed, ligesaa lidt som jeg kan være enig med den ærede Ningsdagsmand for Nyborg (C. W. Nyholm), som kaldte Loven et Skjold for Friheden. Det staaer nemlig for mig, som om den snarere kan blive et Skjold for Villkaarligheden imod Friheden. Lægge vi Mærke til den høitærede Ministers Udtalelse ved forrige Behandling med Hensyn til Betydningen af Fleertallets Forslag, da hørte vi jo først, at Fleertallet i Udvalget havde opfattet det saaledes, som om der kun kunde være Tale om at nægte Stabsfæstelse, hvor der forelaa forargeligt Levnet eller mislig Embedsførelse. Den høitærede Minister reitede det imidlertid derhen, at der ogsaa kunde tænkes andre Grunde, og tilsidst — det beder jeg at lægge Mærke til — nævnedes han Læresætninger som det, der kunde medføre Nægtelsen. Nu er det jo godt bekendt, at der er stor Strid selv indenfor Folkekirken Grændser angaaende enkelte Læresætninger, en Strid, som bliver ført med en saadan Ivrighed, at man frahender hinanden at tilhøre den evangeliske Lutherske Kirke: man forkjættver ligefrem hinanden. Naar man nu tænker sig — og det kan man let tænke sig — at en Mand, som ikke blot er Tilhænger af en enkelt af disse svibende Retninger, men selv saa at sige er Fører for en saadan, tillige er den egentlige Sjæl, den ledende Tanke i Kirkebestyrelsen — jeg skal ikke undersøge, om dette ikke allerede er Tilfældet, men det kan være Tilfældet —, hvorledes troer man da, at